

Swedish A: language and literature – Higher level – Paper 1
Suédois A : langue et littérature – Niveau supérieur – Épreuve 1
Sueco A: lengua y literatura – Nivel superior – Prueba 1

Wednesday 10 May 2017 (afternoon)

Mercredi 10 mai 2017 (après-midi)

Miércoles 10 de mayo de 2017 (tarde)

2 hours / 2 heures / 2 horas

Instructions to candidates

- Do not open this examination paper until instructed to do so.
- Question 1 consists of two texts for comparative analysis.
- Question 2 consists of two texts for comparative analysis.
- Choose either question 1 or question 2. Write one comparative textual analysis.
- The maximum mark for this examination paper is **[20 marks]**.

Instructions destinées aux candidats

- N'ouvrez pas cette épreuve avant d'y être autorisé(e).
- La question 1 comporte deux textes pour l'analyse comparative.
- La question 2 comporte deux textes pour l'analyse comparative.
- Choisissez soit la question 1, soit la question 2. Rédigez une analyse comparative de textes.
- Le nombre maximum de points pour cette épreuve d'examen est de **[20 points]**.

Instrucciones para los alumnos

- No abra esta prueba hasta que se lo autoricen.
- En la pregunta 1 hay dos textos para el análisis comparativo.
- En la pregunta 2 hay dos textos para el análisis comparativo.
- Elija la pregunta 1 o la pregunta 2. Escriba un análisis comparativo de los textos.
- La puntuación máxima para esta prueba de examen es **[20 puntos]**.

Välj fråga 1 eller 2.

1. Analysera och jämför de två texterna nedan. Analysen ska innehålla kommentarer om likheter och skillnader mellan texterna, samt vilken roll sammanhang, publik, mål och formella och stilistiska drag spelar.

Text A

Sång i Ångermanland

Jag vandrar bland bergen i Ångermanland
Från morgon till skymmande kväll.
Jag jublar och kvittrar min visa ibland
Kring nipor och dalar och fjäll.
5 Jag mojar mig bara och solar min kropp
I fjällsolens glödande brand:
Vad hade jag annars så skyhögt hit opp
Att göra i Ångermanland?

Dess jord är mig kär i varendaste bit
10 Och yppig, som nånsin man vill.
Och himmelen har man, i fall man vill dit,
Ej många gästgivarhåll till.
Jag kunde ta fatt uti molnenas svans,
Om blott jag utsträckte min hand.
15 Det sker ej minsann någon annanstans
Än här uti Ångermanland.

I skogen mig möter var blomma som vän,
Som förr, lika lantlig och täck¹.
En barndomsbekant känns på rösten igen
20 Överallt i var sjungande bäck.
Och älven sig slingrar som fordomsdags
Och vattnar sin skuggande strand;
Och aldrig jag sett någon gladare lax,
Än laxen i Ångermanland.

Här får man sin riktiga smak igen,
25 Då smör man vill gommen² förtro.
Och mjölken är här långt bättre än den,
Som spädes vid Lidingöbro.
Och glöda ej druvor och pippingar här
30 Som längst bort i sydliga land:
Vad sägs om de älskliga åkerbär,
Som glöda i Ångermanland?

35 När tjädern spelar i ångande tall
Och jublar i fjällstängd vik,
Så kan han väl kallas i alla fall
En högst musikalisk klassik.
När orrfågeln spelar och eko från håll
Upprepar vartendaste grand,
40 Vad är väl då *Lumbyes* och *Meissners* kapell³
Mot skogens i Ångermanland?

Ja, Ångermanland är, som var man vet,
Den allra som gladaste bygd,
Och nekas ej kan, att dess gästfrihet
Är arv efter forntida dygd.
45 Och känns i dess gästfria salar ibland
Att plägning man fått med besked,
Så har man var gång efteråt till och med
En känsla av Ångermanland.

Elias Sehlstedt, *Svea Folkkalender*, www.runeberg.org (1873)

---

¹ täck: vacker

² gommen: mun

³ kapell: orkester el. band; namn på Stockholmsbaserade grupper

Text B

Drömmen blev verklighet – Ida flyttade till Åre

Att vara utomhus är något Ida gillar allra mest med livet i Åre.

Foto: Ida Olsson iskogochmark.se

Ida Olsson är en av många som drömde om ett liv närmre fjällen. Sommaren 2014 blev drömmen verklighet – nu bor hon i Åre.

Hon är florist och fotograf och lockar andra ut i naturen med vackra bilder på Instagram. Ida Olsson, känd under namnet @iskogochmark, tröttnade på livet i en helt vanlig stad i en helt vanlig del av Sverige. Ida och sambon sökte efter spänning och äventyr.

– Vi kollade runt lite på platser i Sverige där man kunde få jobba med något roligare och ha massor med spännande saker att göra på vardagarna, säger Ida.

– Vi båda älskar friluftsliv och spenderar mycket tid utomhus, och när vi i ett tidigt stadium googlade på Åre så blev vi helt till oss över hur vackert det var och vad mycket man kunde göra här.

– Min sambo fick jobb på Storulvåns fjällstation och jag fick jobb som florist nästan omedelbart, precis som om det var menat att vi skulle flytta hit. Nu är jag kär i Åre och hela tiden hittar jag nya naturskatter. Ofta där man minst anar det.

Åre kommun har en positiv befolkningstillväxt; på ca 15 år har antalet invånare ökat från 9600 till drygt 10600. Det är över 50 år sedan som Åre hade fler än 10600 invånare.

Ida berättar hur hon ibland har svårt att greppa hur vackert det är i Åre – men hon beskriver också människorna.

– Jag tycker även om människorna här, de flesta som har valt att slå sig ner här på heltid är väldigt jordnära.

20 I sociala medier vill Ida förmedla ett mer hållbart liv.

– Har man en gång fått upp ögonen för naturen och lärt sig vad samspel faktiskt innebär så börjar man per automatik att göra mer hållbara och miljövänliga val i vardagen.

– Att ägna sig åt friluftsliv är ett sätt att leva hållbart. Det finns något väldigt enkelt och vackert i att bara ”vara”. Ligga på rygg och blicka upp mot trädkronorna, lyssna på fåglarna, studera blommor, eller bara ta en lugn promenad i skogen. Naturen ger oss människor så mycket om vi bara stannar upp och känner in. Alla borde lära sig att uppskatta naturen, säger Ida.

25

Ett av Idas bästa tips till Åre är området vid Storulvåns fjällstation där det finns många leder mitt bland fjällmassiven. Men hon uppskattar också de lokala råvarorna som många av Åres krogar serverar till sina matgäster.

30 **Följ Ida Olsson i sociala medier:**

Instagram: @iskogochmark

Hemsida: www.iskogochmark.se

Facebook: utomhusfotografen - i skog och mark

Flickr: iskogochmark.se

35 **Läs mer:** så fotar du norrsken

Läs mer: de bygger pub i Ottsjö

Från *Visit Åre*, på www.visitare.com/i-skog-och-mark

2. Analysera och jämför de två texterna nedan. Analysen ska innehålla kommentarer om likheter och skillnader mellan texterna, samt vilken roll sammanhang, publik, mål och formella och stilistiska drag spelar.

Text C

Pappa kom hem, för vi längtar efter dig

I kväll bänkar sig hela Sverige framför tv:n för att se på Melodifestivalen. Jag med. Den som tjuvlyssnat på genrepet vet att första deltävlingen innehåller en väl komponerad och luftig schlagerpastej med lite av varje, samt en modern version av Evert Taubes ”Brevet från lillan”, fast sämre. Mycket sämre. Den heter ”Pappa” och framförs av Daniel Gildenlöw.

- 5 När jag lyssnar första gången hör jag en sådan tårdrypande pekoral att jag hamnar i ett våldsamt gräl med en väninna som naturligtvis tycker precis tvärtom. ”Det är en fantastisk visa”, säger hon ilsket och torkar sorgetårarna ur ögonvrån. ”Så var det för mig när jag var liten och så är det för så många av mina frånskilda tjejkompisars barn.”

- 10 Sången handlar om en pappa som sagt tack och hej till ett dött förhållande, skaffat ny partner, nya barn och struntar i sina gamla. Lite som pappan i Johan Unenges böcker om Rosa eller Johanna Ekströms berättelse om en egocentrisk författarfar, eller kanske som någon i ett hem nära dig.

Sedan slår det mig att mitt engagerade hat för ett simpelt mellobidrag beror på min övertygelse att ”Brevet från Lillan” var en produkt av en annan generations män.

- 15 Kanske är det inte som jag trodde.

Jag är dock tvungen att vända mig till SCB för att dubbelkolla hur dagens fäder betar sig rent statistiskt. I Sverige i dag lever 450 000 barn med skilda föräldrar. Drygt en tredjedel av barnen upp till och med 18 år bor lika mycket hos båda.

Men över hälften bor mer eller mest hos mamma.

- 20 Knappt ett barn av tio bor mest hos sin pappa.

Jag sätter kaffet i halsen. Inte för att jag är så korkad att jag tror att föräldraskapet ännu delas lika exakt som ett paket vaniljglass med syrran 1985. Men att så många barn fortfarande växer upp mest hos mamma, trots att samhället genomsyras av uppfattningen att barn behöver tillgång till båda sina föräldrar, är så tradigt.

- 25 Den praktiska erfarenheten säger att nöta vardag är det mest effektiva sättet att få en bra kontakt med varandra. Min alldeles egen känsla är att det är för lite ens att ha barnen varannan vecka, går det att tillfredsställa barnens behov av en själv ens som helgförälder?

Siffrorna är förstås bara siffror och den hoppfulla kan läsa in pappor som möter upp efter skolan och kör till fotbollsträningen trots mammaboende. Den välvilliga kan tro att

- 30 pappakärleken har sådan kvalitet att den övervinner den uteblivna kvantitetens avgrund. Någon annan säger att mammor kan vara egoistiska häxor som binder barnen vid sina bara bröst, att rättsystemet motarbetar pappor eller att det finns pappor som är olämpliga vårdnadshavare och som därmed inte bör ha hand om sina barn.

Så är det ibland.

- 35 **Men det kan också vara mycket enkelt: De traditionella könsrollerna dikterar fortfarande villkoren för de föräldrar vi väljer att vara. Gamla normer berättar vem som aldrig får svika, alltid måste vara beredd på att lägga sitt åt sidan för att erbjuda närhet och ständigt låta radarn svepa runt barnet för att hitta de värkande hemligheterna. Eller bara köpa rätt sorts vinterskor.**

40 Moderskapets självpåtagna omnipotens är också det som i den ombildade familjen,
där finns ju mammorna också, kan få de mer omogna bonusmorsorna att bestämma
prioriteringarna och de jagsvaga papporna att ge efter. De nya barnen bor hemma. De gamla
barnen bor nästan hemma. En desillusionerad frånskild med tonåringar som tillbringar allt
45 mindre tid hos sin far på grund av en växande känsla av utanförskap berättade om en mycket
konkret mätfaktor på känslan av att höra till på riktigt – att få gå i kylskåpet utan att vara rädd.

Naturligtvis finns det även mammor som släpper taget och pappor som står för samvaron,
och livet. Men statistiken visar att jag nog måste bänka mig framför tv:n i kväll och lyssna med
ett annat öra när Daniel Gildenlöw sjunger ”Pappa hej, jag saknar dig, längtar du nånsin hit hem
till mig?”

50 Även om jag fortfarande tycker att både pappor och barn förtjänar mycket bättre.

Jenny Strömstedt

redaktionen@expressen.se

Jenny Strömstedt, www.expressen.se (7 februari 2015)

Text D

Jag lutar huvudet mot fönsterrutan. Saknar mina barn. Jag har rest runt landet med Sigges och min föreställning under hela hösten, att vara borta så mycket från barnen försvagar en. Den här gången har jag varit tre dagar i Göteborg. Show på kvällarna och efter showen kan jag dricka tre whisky och sedan somna. Men det är dagarna som drar tänder. Jag försöker
5 få tiden att gå och ser mycket på matinéfilmer på bio, bland andra *Interstellar*. Matthew McConaugheys karaktär lämnar sin lilla tjej på jorden för att flyga till yttre rymden och hitta ett nytt hem för mänskligheten. Flickan gråter i hans famn och vädjar: "Åk inte!" Och Matthew gråter och håller i hennes kinder och säger: "Jag kommer tillbaka. Jag lovar." Han kommer till en planet som ligger farligt nära ett svart hål. Relativitetsteorins tidsförskjutning gör att
10 varje minut där motsvarar månader på jorden. Han vet att varje timme som går innebär att årtal av hans dotters liv försvinner för honom. Han är inte på planeten särskilt länge, men när han kommer tillbaka till moderskeppet inser han att det gått fyrtio år på jorden. Hans lilla tjej är nu äldre än vad han själv är. Den scen som då följer – där han tar del av alla de videomeddelanden som hon skickat till honom genom åren, alla hälsningar som förblev
15 obesvarade – den scenen gör något med mig. Den når ner till min absoluta botten, jag känner scenen i hälarna, för den utgör urkänslan av förlust, det är det mörkaste mörka. Att på håll se sin dotter växa upp utan möjlighet att delta, att förstå att allt som äger rum i den där datorskärmen redan har hänt och att det är oåterkalleligt. Det är som att sitta bakåtvänd i livet och bara kunna blicka ut över det som redan inträffat. Tänk att bara ha det perspektivet, att
20 bara vara förmögen att leva i det förflutna.

Göteborg är mitt svarta hål. Tre dygn där motsvarar ett år i mina döttrars liv. Tiden läcker. När jag är i Göteborg, så är jag också på expeditionen. Jag måste fixa några viktiga saker här, men sedan ska jag hem. Jag har lovat Charlie det. Att jag ska komma hem.

Vi kommer fram till Stockholm, spår 17. Jag går av. Taxi från Klarabergsviadukten till
25 Nybrogatan. Det är sent på söndagskvällen. Charlie sover sedan länge. Jag smyger in på hennes rum och lägger mig bredvid henne. Jag vänder och vrider på mig medvetet klumpigt så att hon ska vakna. Och jag tänker att varje gång som jag är så här nära henne, så finns det inget läckage av tid. Jag blir så lugn av att ligga här bredvid henne, och det är just därför: Det läcker ingenting! Jag är äntligen i fas med tiden! Jag är i nuet! Det är bara jag och min tjej.
30 Det är som att det knakar och sprakar, den där stunden, vi är kärnan av allt! Har jag varit mer rofylld i livet än just nu? Jag är inte lycklig, kanske, men jag är lugn och trygg. Jag ligger där och kan känna jorden rotera, jag kan känna jordens fart genom galaxen, och allt utgår härifrån, från den här lilla barnsängen. Vi glöder!

Alex Schulman & Sigge Eklund, *Tid: Livet är inte kronologiskt* (2015)
